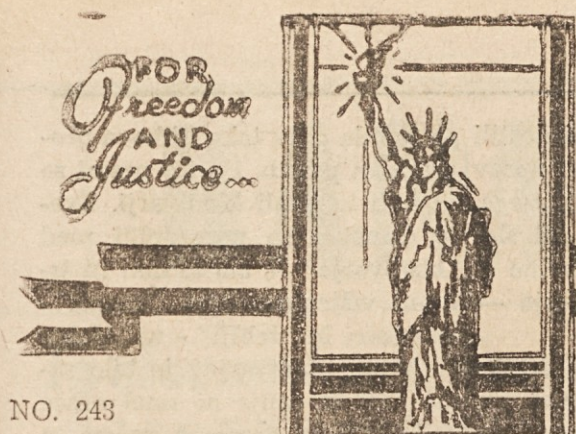

NO. 243

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 17, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Amerika naj aktivneje poseže v nigerijsko državljansko vojno!

Washington pritiska neposredno in preko prijateljev bojujočih se strani k sklenitvi premirja.

WASHINGTON, D.C. — Naša dežela se do sedaj ni aktivno mešala v nigerijsko državljansko vojno. Udeležuje se le dobrodelnih akcij, ki naj pomagajo prizadetemu nigerijskemu prebivalstvu, da ne bo v množicah umiralo od lakote. V ta namen je naša federacija že prispevala v hrani in zdravilih znesek \$17 milijonov, dočim so razne verske organizacije prispevale \$5 milijonov. Vse skupaj ni veliko, ako pomislimo, da državljanska vojna traja že poldrugo leto.

Med tem se je uporniški plemenu Ibo posrečilo, da je pridobilo tudi v naši deželi dosti prijateljev, med njimi tudi v Kongresu. Senator E. Kennedy na primer stalno pritiska na državno tajništvo, naj pokaže več pobude v nigerijski tragediji. To in podobna posredovanja prijateljev plemena Ibo so pripravila naše državno tajništvo do tega, da je napravilo novo načrt za boj proti lakoti v Nigeriji. Načrt predvideva direktne, federalne izdatke do \$20 milijonov za hrano, zdravila, obleko itd., ki naj jih dobijo nigerijski kraji, kjer divja državljanska vojna.

Podpora naše federacije je vezana na pogoj, da mora nigerijska vlada prekiniti državljansko vojno. Naši diplomatje pritiskajo na Anglijo in druge države, ki podpirajo nigerijsko vlado, naj bolj odločno vztrajajo na zahtevi po premirju. Ravno tako pritiskajo na Francijo in druge prijatelje plemena Ibo, naj tudi vplivajo na upornike, naj pristanejo na premirje.

Trenutno se Anglija trudi, da bi dosegla "božično premirje". Je v ta namen poslala svojega kolonijalnega ministra v Lagos, da posreduje pri nigerijskem predsedniku Gowonu. Londonška vlada je poslala svojega diplomata tudi k cesarju Haile Selassiu, da bi ga pridobila za učinkovite posredovanje znanee OAE (Organizacija afriške ednosti) v Lagosu.

Ali bo kaj uspeha? Naša diplomacija neče biti optimistična, zato rajše molči in čaka, kaj bosta dosegli londonska in abesinska vlada.

Letalski napadi na Biafro

LAGOS, Nig. — Radio Biafra je v nedeljo objavil, da so nigerijska letala ponovno napadla glavno mesto Biafre Umuahio in pri tem bombardirala tudi bolnice in druge nevojške cilje. Pri teh napadih v petek naj bi bilo vsaj 21 oseb mrtvih, pri napadih naslednj dan pa celo 28. Vsi mrtvi so civilisti.

Radio Biafra je trdil, da so eno od napadajočih letal sestrelili. Njegovo posadko sta tvorila neki Britanec in neki Egipčan.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno, malo milejšje. Najvišja temperatura okoli 38.

Novi grobovi

Mary Kendall
V ponedeljek zjutraj je v St. Alexis bolnišnici umrla Mrs. Mary Kendall s 5375 Stanard Ave., stara 66 let, rojena v Latrobe, Pa., od koder je prišla pred 25 leti. Mož Louis je umrl i. 1965. Tukaj zapušta sina Josepha, hčeri Paulino Popovich in Dolores Baker, vnuka, brata Anthonyja Potokar, sestre Roso Kotnik, Thereso Sabrack, Matilda Phillips in Paulino Havlock. Pogreb bo v četrtek ob desetih iz Zakraskovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 10.30, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob dveh.

Jennie Kuznik
Včeraj je umrla na domu svoje hčere na 2192 Edgerton Rd. Jennie Kuznik, ki je preje več let živela na Norwood Rd., doma v D. Toplicah, od koder je prišla v ZDA pred 50 leti, vdova po možu Johnu, mati pok. Johna, Mildred Perko, Jean Moore, Rudolpha, Mary Hunt (Calif.) in Freda (Fla.), 17-krat stara mati, 13-krat pramati. Bila je članica Sv. Ane št. 4 ADZ, Carniola Hive T.M. in Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Pogreb bo iz Zakraskovega pokopnega zavoda v četrtek ob 8.30 zjutraj, v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

Henry S. Lauther
Henry S. Lauther, o katerega smrti smo poročali včeraj, je bil rojen pred 57 leti v Vandling, Pa., od koder je prišel v Cleveland v rani mladosti. Zaposlen je bil pri Parker Hannifin Co. Zapustil je ženo Dorothy, roj. Osolin, brata Williama in sestre Anno Tedesco in Anno Mrak. Pokojnik je bil član Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Pogreb bo iz Grdinovega pokopnega zavoda na Lake Shore Blvd. v četrtek ob 8.45, v cerkev sv. Felicite ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Josephine Menart
Pokojna Josephine Menart, o katere smrti smo poročali včeraj, je bila rojena v Ambridge, Pa., od koder so jo prenesli v Cleveland, ko je bila stara 3 leta. Bila je hčerka pok. Josepha in pok. Frances (roj. Racich) Sauer.

Disciplina izginja med člani Partije v ČSR

Večina članstva kljub sovjetskemu pritisku vztraja pri zahtevi o liberalizaciji režima.

PRAGA, ČSR. — Poročila o sejah glavnega odbora KP ČSR so zmeraj bolj skopa, vendar je v Pragi vse polno drugih kanalov, ki poročajo, kaj se govori na njih. Tako je Praga že v nedeljo vedela, kdo je kaj govoril na odborovih sejah v preteklem tednu. Poročila niso bila nič kaj ugodna. Govorila so največ o tem, kako peša disciplina v vrstah čeških in slovaških komunistov.

Sam ministrski predsednik Černik je izjavil, da je stanje med 1.3 milijonom tovarišev "resno". Događa se na primer, da komunisti, ki delajo v tisku, na radiju ali na televiziji, ne vpoštevajo ne navodil ne želja glavnega odbora. Par govornikov se je bridko pritoževalo, da partija sploh nima nobene veljavne filozofije, da se vsak rdeči mislec sklicuje na svoje pojmovanje komunizma itd. Potemtakem danes nihče več ne ve, kaj naj bo bistvo komunizma in kakšni naj bodo njegovi cilji. Kar partija danes najbolj potrebuje, je skupna ideologija, te pa ni.

Se bolj je na sejah prišel do povdarka strah, da nastaja med vodstvom in članstvom zmeraj večji prepad. Že sedaj se na primer študentje in inteligentje upirajo brezpogojnemu priznanju pravilnosti sedanje politike partijskega vodstva. Delavske

ric, žena Josepha, mati Mrs. Joseph (Eileen) Penko, sgt. Josepha A. Menart (trenutno v Vietnamu), Ronald (na Andrews Airbase, Washington, D.C.), 7-krat stara mati, sestra Josepha Sauric, Mrs. Philip Naininger, pok. Frances in pok. Andrewa. Bila je članica Podr. št. 25 SZZ, ABZ št. 51. Pogreb bo iz Grdinovega pokopnega zavoda na Lake Shore Blvd. v četrtek ob 9.15, v cerkev sv. Križa ob desetih, nato na All Souls pokopališče. Družina priporoča darove v njen spomin St. Jude Hospital for Children, Memphis, Tenn.

Odmevi iz mednarodne politike na Nixonov kabinet

CLEVELAND, O. — Zdi se nam, da je odmeve še najbolje zadel londonski "Times", ki je takole opisal svoj vtis o Nixonovem kabinetu: "Nixonov kabinet bo moral pritegniti nase razumljivo kritiko, da je čisto republikanski, da ni v njem nobenega črnca in nobene republikanke, da pa je kabinet poln njegovih prijateljev in sodelavcev, da je torej strokoven, politično pa brezbarven." Vendar ta ocena ni splošna. V Aziji si na primer indijski in japonska javnost še nista na jasnem, kaj naj rečeta. Na splošno presojajo po svetu vsi politiki Nixonov kabinet po značaju odnosov, ki jih imajo njihove vlade do naše dežele.

Ker se ti odnosi nanašajo največ na mednarodno politiko, je naravno največ zanimanja za bodočega državnega tajnika Rogersa. Morda je bilo ravno njegovo ime največje presenečenje po vsem svetu. Ves svet ve, da mora Amerika najti odgovor na nekaj izredno važnih mednarodnih vprašanj: kaj bo z mirom v Vietnamu, kaj bo z odnosi

med Rusijo in Ameriko, kaj naj bo z razpletom stanja v arabskem svetu, kaj naj bo z NATO itd. Zato so vsi pričakovali, da bo za državnega tajnika prišla vsaj močna politična osebnost, ako že ne tudi izredna strokovna moč. Pa se ni zgodilo ne eno ne drugo. Novi državni tajnik ni namreč ne strokovnjak v mednarodni politiki ne politična osebnost. Zato vsi mislijo, da si je Nixon nalašč izbral Rogersa, da bo lahko sam vodil zunanjo politiko, kot so jo njegovi demokratični predniki Roosevelt, Kennedy in Johnson. Morda mu je bilo tudi pred očmi, kako veliko neodvisnost si lahko lasti sposoben državni tajnik, kot je bil pokojni Dulles. Očitno Nixon ne mara v državnem tajništvu nobenega Dullesa št. 2, bo rajše kar sam usmerjal ameriško diplomacijo.

V Parizu pa mislijo nekoliko drugače. Vidijo v Nixonovem kabinetu odgovor republikanski opoziciji Nixonovi kandidaturi. Proti Nixonu so v volivni borbi nastopali predvsem "liberalni" republi-

Dayan ne vidi nevarnosti za novo vojno z Arabci

NEW YORK, N.Y. — M. Dayan, obrambni minister Izraela, ki je bil koncem tedna pri Nixonu, je kasneje dejal časnikarjem, da Moskva ne želi vojne na Srednjem vzhodu in da zato za njo ni nevarnosti. Po njegovem je treba računati z napetostjo med Arabci in Izraelom, toda vojne še dolgo ne bo.

Dayan je dejal, da nima nič proti bolj "uravnovešeni" ameriški politiki na Srednjem vzhodu, kot je to priporočal Scranton, toda ne bi rad, da bi tako novo ameriško politiko plačal Izrael.

Guv. William W. Scranton, ki je pretekli teden končal 10-dnevni obisk v Iran, Savdijo, Jordanijo, Libanon, Egipt in Izrael, je bil iznenaden nad obsežnostjo sovjetskega vpliva na Srednjem vzhodu. Prav to ga je privedlo do misli na potrebo po bolj uravnovešeni politiki, ki naj prepreči nadaljnje naraščanje sovjetske moči v tem delu sveta.

Nixon dobil pol milijona glasov več kot Humphrey

WASHINGTON, D.C. — Polne uradne številke novembrskih volitev navajajo za Nixona 31,770,237 glasov, za Humphreya 31,270,533, za Wallacea 9,897,140, za druge pa 239,110.

Nixon je dobil 302 volivna moža, Humphrey 191, Wallace pa 45.

unije pa grozijo, da bodo s štrajki prisilile vodstvo, da vpoštevajo njihove zahteve.

Na Slovaškem stanje v stranki ni nič boljše, kar nazorno pričča sledeči slučaj: Unija komunističnih pisateljev izdaja svoje glasilo Kulturno življenje. Dovoljenje za tiskanje lista poteče 1. januarja. Režim noče dati novega dovoljenja, ako Unija ne spremeni uredništva. Tega Unija noče napraviti, je že objavila, da bo po Novem letu izdajala glasilo tudi brez uradnega dovoljenja. Vodstvo slovaških komunistov še ni reklo, kaj bo naredilo po 1. januarju s to unijo.

VLADA: FRANCIJA ZDRAVA!

Predsednik francoske vlade Maurice Couve de Murville je sinoči preko televizije govoril deželi in zatrjeval Francozom, da je njihov "položaj temeljno v vseh ozirih zdrav".

PARIZ, Fr. — Položaj v Franciji se polagoma umirja in vlada se trudi, da bi deželo spravila čim prej v red in prepričala prebivalstvo o njeni notranji trdnosti in zdravju. Tako je predsednik vlade Maurice Couve de Murville sinoči preko televizije govoril narodu in ga zagotavljal, da se mu ni treba bati kakih izrednih težav, ker je dežela v "vseh ozirih temeljno zdrava". Povedal je, da so ukrepi vlade na finančnem polju pripomogli, da se je v zadnjem času vrnilo v Francijo do 800 milijonov dolarjev kapitala, od tega samo pretekli petek 180 milijonov.

Prosvetno ministrstvo je s strogimi ukrepi skušalo zagotoviti mir in red na visokih in srednjih šolah. Zagrozilo je vsem tistim, ki bi skušali redni študij motiti, z odstranitvijo iz učnih ustanov. Unija Francoskih študentov, ki je znana po svojem levicarsstvu, je napovedala za jutri enodnevni štrajk. Svojo odločnost ob pogledu zahteve po miru in redu v učnih ustanovah je vlada pokazala tudi s tem, da je postavila pred sodišče skupino levicarskih študentov zaradi njihovega delovanja v izgredivih v preteklem juniju. Obtožba je taka, da jih sodišče, če jih bo spoznalo za krive, lahko obsodi na smrt pod giljotino.

Položaj DeGaullova v lade vendar ni tako trden, kot bi ta rada. To so pokazale nadomestne volitve preteklo nedeljo v delavskem predmestju jugoahodno od Pariza. Tam je komunistični poslanec Guy Ducolone dobil tokrat 57% glasov, medtem ko jih je rdeči kandidat pri volitvah v juniju dobil le 50%. Tudi sovjetsko-satelitski vdor v Češkoslovaško ni zadržal volivcev pred glasovanjem za komunističnega kandidata.

Pogajanja med ZDA in ZSSR zamrla
WASHINGTON, D.C. — Naši diplomatje so prišli do sklepa, da Moskva ne želi pogajanj o tekočih važnih predmetih pred 20. januarjem. Predsednik Johnson se je sicer trudil, da bi se razgovori nadaljevali, prav posebno o kontroli proizvodnje raket z nuklearnim strelivom, pa so ga iz državnega tajništva opozorili, da Moskva trenutno ni vnetja za te vrste razgovore.

Važnejše je bilo drugo opozorilo: iz NATO diplomatskih krogov so prišla poročila, da zavzniki v NATO sicer priznajo važnost razgovorov, jih pa do 20. januarja vendarle ne želijo. Ako bi se razgovori vršili sedaj, bi v Moskvi lahko prišli do sklepa, da je NATO že pozabila na rusko politiko do Češkoslovaške, kar si v Moskvi najbolj želi. NATO diplomatje mislijo, da še ni čas za pozabo. Treba je najprej počakati, kako se bodo stabilizirali odnosi med Moskvjo in Prago, potem šele bo dozorelo vprašanje, kdaj bo treba pozabiti na 21. avgust in vdor ruskih čet v Prago.

V Braziliji zapirajo nasprotnike diktature
RIO DE JANEIRO, Brazil. — Ko je Kongres odklonil zahtevo vlade po ukinitvi poslanske nedotakljivosti za poslanca Marcia Moreira Alvesa, ki naj bi bil v zbornici izrekel nekaj žaljivih besed na račun oboroženih sil, je predsednik republike Costa e Silva razglasil izredno stanje z ukinitvijo večine ustavnih pravic. Oblasti so že v petek začele pobirati nasprotnike vlade. Med prvimi je bil prijet bivši predsednik J. Kubitschek, ko je ravno hotel pred zbranimi visokoolci govoriti proti vladi. Prijet naj bi bil tudi bivši guverner države Guanabara C. Lacerda in trije sedanji guvernerji, vsi znani nasprotniki vojaške vlade. Skupno naj bi bilo doslej prijetih nad 200 znanih vodnikov opozicije.

Na splošno je koncem tedna po vsej Braziliji vladala tišina, ljudje so počivali in uživali življenje neoziraje se na na vladno krizo in notranji politični položaj. Vlada je oklic izrednega stanja in ukinitve večine ustavnih pravic utemeljila s trditvijo, da so se nasprotniki združili, da onemogočijo izvedbo njenih načrtov in da jo vržejo.

Zgodnje počitnice naj preprečijo nemire
SAN FRANCISCO, Calif. — Tukajšnji State College je v petek zaprl svoja vrata za božične počitnice. Predsednik Hayakawa je objavil začetek počitnic, ko je zvedel, da namerava skupina štrajkujočih študentov pritegniti k svojim izgredom in demonstracijam, predvidenim za ta teden, tudi dijake višjih šol, ki imajo ta teden že počitnice.

State College v San Franciscu ima okoli 18,000 slušateljev. Štrajka le peščica, največ črnici in njihovi beli podporniki v "novi levici". Oblast je dober del njihovih zahtev sprejela, toda štrajkujoči nočejo odnehati. Nekateri opazovalci dogodkov na visoki šoli trdijo, da štrajkujoči štrajkajo zaradi štrajka samega, ne gre jim za nobene prave cilje, čeprav te postavljajo, ampak za protest proti obstoječemu redu in družbi.

Iz Clevelanda in okolice

Smrt v domovini—
George Panchur, 1258 E. 169 St., je dobil sporočilo, da mu je na Jesenicah v Sloveniji umrl 79 let stari brat Jernej Pančur. Zapustil je 3 sinove, 2 hčeri, 3 brate in sestro v starem kraju, tu omenjenega in sestro Mary Terlep v New Smyrna Beach, Fla.

Letna seja—
Društvo presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer glavno letno sejo v J. N. D. na W. 130 St. Vse članstvo vabljenjo, ker je to najvažnejša seja v vsem letu!

Zadušnica—
Jutri ob 8.15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Louisa Spehek ob 2. obletnici smrti.

Jutri ob sedmih zvečer bo v cerkvi sv. Kristine na E. 222 St. sv. maša za vse žive in mrtve članice Podr. št. 14 SZZ.

Darilo—
Pri Brodnick Bros. na Waterloo Rd. imajo napradox po ugodnih pogojih za praznike barvni ZENITH televizor. — Več v oglasu!

Bolj zdrava—
Mrs. Mary Muniza, 6603 Edna Ave., se počuti boljše in se zahvaljuje vsem za pomoč v boleznih, vošči tudi vsem vesele praznike in srečno novo leto.

Stirje od desetih—
V Clevelandu je povprečno v zadnjih treh letih od 10 dijakov končalo višjo šolo le 6, ostali 4 pa so šolo pred koncem zapustili. Vsi napor in sto tisoči dolarjev, ki so jih oblasti potrošile, da bi obdržale dijake v šoli do konca, niso prinesli veliko uspeha. Večina fantov ni izlelovala in je dosegla starost, ko je lahko dobila delo. Od deklet, ki so zapustile šolo, je bila povprečno vsaka 4. nosna.

Ugodno—
V Norwood Appliance and Furniture na 6202 St. Clair Avenue imajo lepo izbiro najnovejših ZENITH barvnih televizorjev. — Več v oglasu!

Božična Ameriška Domovina—
V petek, 20. decembra, bo izšla božična številka Ameriške Domovine. Natisnili jo bomo nekaj izvodov več. Kdor bi jo želel poslati svojem ali znanec v Združenih državah ali Kanadi, naj pošlje naslov prejemnika in 35¢ (lahko v znakah) ali osebnoodda naročilo v našem uradu na 6117 St. Clair Ave. Za pošiljatev v Evropo, Južno Ameriko in druge prekomorske kraje je treba poslati 50¢.

Konzulat SFRJ—
Konzul SFRJ Jugoslavije Anton Kacjan pripravlja za odprtje urad konzulata SFRJ na 2310 Terminal Tower na Public Sq. Z odprtjem tega konzulata bo imelo v našem mestu 23 držav svoja zastopstva.

K molitvi—
Članstvo Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ je vabljeno nocoj ob osmih v Grdinov pokopni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. Henryja Lauerja.

Predseditev srca—
Sinoči so v Cleveland Clinici uspešno presadili srce smrtno ponesrečenega 21 let starega študenta v telo Wylia H. Julliarda, starega 22 let, iz Babyiona, N.Y. To je druga presaditev srca v Cleveland Clinici. Prva 4. septembra je uspela in 50 let stari I. Lawson iz Akrona je kar pri dobrem zdravju.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in deželo izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 243 Tuesday, Dec. 17, 1968

Vpliv Pariza na vojskovanje v Vietnamu

Svet si ne more izbiti iz glave misel, da se politika pri komunistih ravna po vojskovanju v Vietnamu. Kakršne so spremembe na raznih vietnamskih frontah, takšne so tudi spremembe v politiki, ameriški in vietnamski. To pa ne drži, kajti Ho Či Minh se trdovratno drži načela, da je treba vojaške operacije podrediti političnim ciljem. To je zadnja leta ponovno dokazal, zdi se, da hoče to dokazati tudi sedaj.

Njegove misli so — če kaj damo na to, kar je do sedaj govoril o vojskovanju v Vietnamu — približno sledeče:

V diplomatski vojni med Vietnamom in Ameriko se je s pariškimi pogajanjimi položaj spremenil. Tam je po dolgih mesecih končno organizirana prava fronta: na eni strani zastopniki vlade v Hanoju in vietnamske OF, na drugi strani Amerikanci in zastopniki saigonske vlade. Važnost te diplomatske fronte je za udeležence različna. Hanoi in OF se želita polastiti Južnega Vietnama, saigonska vlada se bori za obstanek, Amerika pa hoče mir ne glede na to, kdo bo zanj največ plačal, ali Hanoi ali Saigon.

Kot je položaj v naših dnevih, je saigonska vlada na pariški konferenci v slabšem položaju kot ostali udeleženci. Za Ameriko je vietnamska epizoda nerodna zadeva, ki jo je treba čim prej likvidirati. Vietnamskim komunistom se nudi prilika, da temeljito izrabijo ameriško nerazpoloženje do vojskovanja v Vietnamu. Pogajanja v Parizu torej lahko pomagajo vietnamskim komunistom do zmage tam, kjer se jo z orožjem ne da doseči.

To se da hitro doseči le takrat, kadar bo vsaj nalomljen, ako že ne zlomljen odpor saigonske vlade. Da se saigonska vlada sama boji te nevarnosti, se vidi po tem, da se oprime vsake bilke, ki naj pogajanja le zavlačuje, in se je tudi krčevito drži v upanju, da ji bo čas pomagal do ugodnejšega položaja. V čem naj ta položaj obstoji, o tem si vsaj trenutno saigonska vlada ni na jasnem. Zato prevladuje v Parizu vtis, da je saigonska politika že zašla v defenzivo, dočim Hočiminhova prehaja zmeraj bolj v ofenzivo. Rdeča ofenziva se ne bo pokazala le pri pogajanjih v Parizu, še bolj bo prišla do izraza na frontah v Vietnamu. Nekaj znakov za to tendenco že imamo.

Kot je znano, je predsednik Johnson odredil konec bombardiranja Severnega Vietnama v trdnem pričakovanju, morda celo prepiranju, da bodo komunisti izpolnili njegovo željo ali morda tudi pogoji, tega ne vemo, da ne bodo z artilerijskim ognjem zasipali mirnih vasi in mest v Južnem Vietnamu, ker ta naselja tako nimajo nobenega strateškega pomena, pa da tudi Demilitarizirane cone ne bodo rabili za vojaške operacije. Pa se je ravno to zgodilo in se godi zmeraj pogostejše.

Redne severnovietnamske čete in partizanski oddelki napadajo vsak teden z artilerijo in raketami po 20-40 vasi, okrajnih in pokrajinskih mest, vdirajo vanje in požigajo poslopja in seveda obračunavajo obenem tudi s svojimi resnimi in namišljenimi nasprotniki. Kot nalašč so vietnamski komunisti "počastili" prihod saigonske delegacije v Pariz z vdorom v 37 vasi in mest, kjer so požigali, pa tudi morili svoje nasprotnike. Vse to vodi do zaključka, da bo dala prisotnost vseh 4 delegacij pri pogajanjih v Parizu povod za več vojskovanja v Vietnamu in ne za manj, kot je pričakovala Johnsonova administracija in z njo vsa ameriška javnost.

Kot že večkrat omenjeno, je Amerika z menjavo vrhovnega poveljnika v Vietnamu — generalu Westmorelandu je sledil njegov dotakratni namestnik general Abrams — začela tudi spremembo v strategiji. Naše čete "ne iščejo več nasprotnika, da bi ga uničile", se omejujejo na defenzivne taktike. S tem se je Amerika odpovedala vodilni pobudi; kdo jo pa ima sedaj v rokah? Saigon ali Hanoi?

Naravno bi bilo, da se za vodilne pogube poteguje najprej Saigon, saj se bori za svoj obstanek. Tega se saigonska vlada tudi zaveda. Kaže toliko zanimanja za deželo kot do sedaj še nikoli; hoče zvabiti prebivalstvo na svojo stran. Pri tem noče zanemariti nobene politične akcije, še celo na dobrote pacifikacije se je spomnila. Ve pa obenem, da dežele ne bo pritegnila nase, ako ne ukrofi svojih rdečih nasprotnikov, partizanov in rednih čet iz Severnega Vietnama. Zdi se, da se je na obe nalogi začela pripravljati prepozno. Nepristranski opazovalci sedanje saigonske politike še ne morejo ugotoviti, da bi režim predsednika Van Thieu za dosegel pomembnejše stalne uspehe.

Za vse to vedo le predobro vietnamski komunisti, zato skušata vietnamska OF in severnovietnamska vlada z združenimi močmi razdreti sproti vse, kar skuša postaviti zaidžanski režim na deželi. V Južnem Vietnamu sta tako trčili druga ob drugo dve sili, Hočiminhova in saigonska, ki hočeta vojaško in politično druga drugo izgristi.

Tako je v Južnem Vietnamu nastal nov položaj v dr-

žavlanski vojni. Oba nasprotnika se zmeraj brezobzirneje spopadata, račune pa plačuje civilno prebivalstvo v Južnem Vietnamu.

Zakaj vse to? Ni izključena možnost, da pride do nove delitve oblasti v Južnem Vietnamu. Kako obliko bo delitev imela, se ne da predvideti. Gotovo se bo pa ozirala na razpoloženje med prizadetim prebivalstvom. Tudi to je ozir, ki nanj mislita Hanoi in Saigon, ko se borita za simpatije podeželja v Južnem Vietnamu.

Kakor torej obrnemo presojo položaja v Južnem Vietnamu, zmeraj se pokaže verjetnost, da bodo pogajanja v Parizu le povečala udarnost v državljanski vojni. Tega si naravno nihče ne želi. Žal ima vsako vojskovanje svoje železne zakone, ki jih človeške želje ne morejo spreminjati.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Klub slov. upokojencev za senklersko okrožje

CLEVELAND, O. — Ker gre leto k svojemu zatonu, je priločljivo, da podam nekoliko poročila o našem delovanju v tem letu. Z odborom smo složno delovali v prid kluba. Od prvega do zadnjega v odboru sem prejel lepo složno in vsestransko podporo. Kar prijetno je delovati z ljudmi, ki imajo dobro voljo do složnosti.

Seje smo imeli vsak mesec ob lepi udeležbi članov in članic. Po vsaki seji je odbor pripravil nekoliko prigrizka, pa tudi okrepčila za korajžni ni manjkalo. Seje se vršijo v mirnem tonu, vsak gleda, da ne bi žalil svojega bližnjega sodelavca. Udeležili smo se poleti izleta, katerega je priredila Federacija slov. upokojencev. Vse je bilo židane volje. Akoravno so dohodki od asessmenta majhni, vendar gre imetje v blagajni kvišku. Na njej bomo napravili smernice za prihodnje leto, izvolili odbor, potem bo pa skupna večerja. Vse stroške bo plačala blagajna kluba.

Mnogo je še rojakov, ki imajo lepo priliko, da pristopijo v naše vrste. Pridite in se prepričajte, da je pri nas prijetno! Povprečno udeležba je okroglo 80 do 90 na vsaki seji. Vsem našim rojakom in rojakinjam se nudi lepa prilika; mesečni assessment je 25c; na zelo lep način spremimo naše članstvo, ko umre. Obiskujemo bolnike in tolažimo one, ki so prizadeti.

Vabim vse, ki ste v pokoju, da pridete 19. decembra v Slov. narodni dom na St. Clair Ave. in pristopite. Vabim tudi članstvo, da se po možnosti udeleži, da bomo skupno užili našo božičnico.

Z iskrenimi pozdravi vabi za odbor

Joseph Okorn, preds.

Pismo iz Južnega Vietnama!

CLEVELAND, O. — Mnogo knjig je pisanih in jih še pišejo. Mnogo filmov je bilo posnetih zaradi načinov grozot, katere so počenjali Nemci in Japonci nad ujetniki druge svetovne vojne. Grozote, popisovane v knjigah in posnete na filmih, so majhne napram grozotam, kakršne počenjajo komunisti nad POW in ARVN (ameriški in južnovietnamski vojak) v taboriščih vojnih ujetnikov. Tako piše svoji materi eden od mnogih klevelandskih vojakov, sedaj v Južnem Vietnamu.

Pismo nadaljuje:

Danes sem videl nekaj, kar mi ne bo mogoče pozabiti vse življenje! Bil sem dodeljen patrulji, katere dolžnost je bila biti v pomoč bataljonu, katerega cilj je bil najti taborišče ameriških in južnovietnamskih vojnih ujetnikov. Našli smo taborišče. Bilo je nekaj neverjetnega. V taborišču je bilo 40 ujetnikov, akoravno mi nismo videli niti enega. (Razlaga: "Videli niti enega" mišljeno ob zavzetju taborišča.) Vse je izgledalo kot mučnica, kot da smo v letih 500 do 1500 A. D. Meni je težko opisati življenje, kakršno mora živeti u-

jetnik v teh taboriščih. Viet Cong komunisti imajo izkopane jame, 3 čevlje v kvadrat in 20 čevljev globoko, v teh jamah morajo živeti vojaki, katere ujamejo.

Komunisti uporabljajo načine mučenja, kakršnih se niso posluževali ne Nemci in ne Japonci v času druge svetovne vojne.

Ob zaključku pisma piše le-to: Celotni Japonci niso bili tako zverinski.

Ničesar mi ni treba dodati temu pismu. Upam, da bo ameriška javnost zelo budna napram komunističnim besedam in obljubam in jih — komuniste — že pri besedah razkrinkala.

F. O.

IZ NAŠIH VRST

Euclid, Ohio. — Cenjeno uredništvo! Tu prilagam denarno nakaznico v znesku \$16 za enoletno naročnino. Ameriško Domovino imam rada in bi bila težko brez nje. Zelo bi jo pogrešala.

Voščim Vam vesele božične praznike in srečno ter zdravo novo leto in Vas najlepše pozdravljam!

Jennie Hiti

Maple Heights, Ohio. — Spoštovano vodstvo Ameriške Domovine! Člani in članice pevskega zbora "Planina" Vam izrekamo najpriskrnejšo zahvalo za objavo koncertnega sporeda v Vašem priljubljenem listu. Res zaslužno delo opravljate, ko obveščate bralce o slovenskih kulturnih dejavnostih.

Želimo Vam vesele praznike in spoštljivo pozdravljamo!

Olga Ponikvar, tajnica

Cleveland, O. — Cenjeno uredništvo in dragi Slovenci! Priloženi ček naj velja za delno naročnino Ameriške Domovine kot božični dar družini, ki jo dobro poznamo. Istočasno se zahvaljujemo uredništvu tega našega lepega slovenskega dnevnika za vso požrtvovalnost, uslužnost in prizadevanje slovensko besedo v Ameriki ohraniti. Listu in uredništvu želimo še uspešnejšo bodočnost, naj bi še mnogo let ostal steber slovenskega žitja po Ameriki in inozemstvu sploh. Dobro bi bilo, da bi vsak od nas, ki smo slovenskega rodu, napravil za novo leto sklep, da bo naredil vse, kar more, da bo Ameriška Domovina lahko ta cilj še dolga leta izpolnjevala, in da med nami ne bi bilo takega, ki je slovenskega rodu in pokoljenja, pa bi ga ta list ne dosegel!

Naš oče bi bil vesel, če bi se mu znanci in prijatelji, o katerih že dolgo ni slišal, včasih kaj oglasili. Pišejo naj kar na naslov: 1031 E. 62nd St., Cleveland, Ohio 44103.

Pa vesel Božič vam vsem!

Dr. Valentin Meršol-ovi

Cleveland, Ohio. — Najlepsi prazniki leta so zopet tu. Kako radi so v tem času spominjamo dobrih znanec in prijateljev, čen z darili, voščili, pa vsaj z lepimi mislimi.

Ker je tudi Ameriška Domovina moj dober prijatelj, se mi zdi prav, da se spomnim tudi nje, da voščim vsem, ki se trudite pri listu, prav vesele prazni-

ke. Obenem želim poslati najlepša voščila za Božič in novo leto vsem mojim prijateljem in znanecem. Za najlepšimi pozdravi. Vaša naročnica

Mrs. Steffi Arko

Fort Lauderdale, Fla. — Ko se Vam oglašam iz tople Floride, Vas lepo prosim, da mi takoj po prejemu mojega pisma prične pošiljati Ameriško Domovino sem v Florido.

Obenem voščiva vesele božične praznike in srečno novo leto vsem naročnikom in bralcem Ameriške Domovine kot tudi vsem najinim prijateljem.

Frank in Emma Kožar

Cleveland, O. — Ko zopet obnavljam naročnino, bi rad pripomnil, da mi Ameriška Domovina pomeni zelo veliko. Prejemam jo po pošti in jo vedno težko pričakujem. Na njo sem naročen že zelo dolgo, zato ni čudno, da je postala del mojega doma, del mene samega.

Želim Vam blago slovljene praznike in srečno ter uspešno novo leto, da boste še dolgo lahko izdajali in tiskali Ameriško Domovino!

John Rožič

Mellen, Wis. — Cenjeno uredništvo! Zopet je prišel čas za obnovitev naročnine. Tukaj Vam prilagam ček za eno leto.

Ameriško Domovino rada čitam, zelo všeč so mi dopisi naročnikov, saj se tako prijetno oglašajo vsaki iz svojega kraja. Povest "Mirna pota" je tudi zelo lepa in zanimiva. Res lepo branje nam prinaša Ameriška Domovina, posebno nam v tiste kraje, kjer ni nič slovenskega. To je velika reč! Prihaja še precej redno in vselej, ko pride, se mi zdi, da me je obiskal najboljši prijatelj.

Vas vse najlepše pozdravljam in Vam želim blagoslovljene božične praznike in srečno ter zdravo novo leto 1969. Bog z Vami!

Mary Koshir

Girard, O. — Spoštovani! S priloženim čekom obnavljam naročnino za Ameriško Domovino. Z listom smo zelo zadovoljni, želeli pa bi, če bi Vam bilo mogoče objaviti od časa do časa kake zdravniške in gospodarske nasvete.

Uradnikom Ameriške Domovine in vsem našim prijateljem in znanecem želimo srečne, milosti polne božične praznike ter uspešno in zdravo novo leto 1969.

Družina Stanley Selak

Cleveland, O. — Spoštovani! Bolniki Clevelandске državne bolnice (Cleveland State Hospital, Turney Rd.) se Vam najpriščneje zahvaljujejo za brezplačno pošiljanje Ameriške Domovine naši knjižnici. Vašega slovenskega časopisa so naši bolniki zelo vesel in ga redno in z veseljem čitajo.

S spoštljivimi pozdravi!

Mrs. E. Giallombardo, knjižničarka

— Posebne gasilske skupine za varovanje narodnih gozdov pred požari obstoje 46 let.

Prvodecembrski prolog — pogled v zgodovino

IV.

NEW YORK, N.Y. — Kaj je nekatere mlade slovenske študente vodilo ob koncu prvega in začetku drugega desetletja tega stoletja, da so se povezali med seboj? V poprejšnjih sestavkih sem povprek nakazal najmočnejše silnice, ki so v Avstriji delovale proti našemu narodu in vprav proti njegovemu obstoju. Nekako sem tudi poudaril, da smo se Slovenci od časa do časa znašli v skupni povezavi, v narodni povezanosti za močnejše osveščanje in uveljavljanje, pa navkljub vsem pritiskom tujcev, smo na glavno prečesto pozabili in smo se tako grobo spo-

zabljali, samo da smo zadostili načelu "ločitev duhov" in vprav zaradi tega grizli drug drugega. To grizenje je dobršen del slovenske "politične" zgodovine v prvih desetletjih 20. stoletja — in zlasti v prvem.

In tako naj navedem iz kratke razprave zgodovinarja prof. dr. Ernesta Turka o slovenskem mladinskem gibanju, ki se je začelo v tem obdobju, naslednje:

"Brezupni boj za popolno enakopravnost Slovencev, avstrijski absolutizem in ponemčevanje, strankarski boji doma — na Slovenskem in drobtinarska politika v državnem zboru na Dunaju, ki je v splošnem narodnem pogledu prinesla le malo koristi; spoznanje, da narodni boj sam ne more rešiti slovenskega naroda pred neizogibno katastrofo, s katero mu grozi agresivno nemštvo — vse to je med slovensko srednješolsko mladino v letih 1912 in 1914 izzvalo novo gibanje..."

V letu 1912 je namreč nastala na Slovenskem mlada, odločna struja prepovedovcev, v narodnem programu je bila najradikalnejša, in vsled tega se je postavila povsem na protiaustrijsko stališče. Torej: skoraj štiri leta in pol prej, predno so uradni politični zastopniki dobili pogum za majniško deklaracijo.

Prijave za organizacijo so bile tajne, kajti od vsega početka je bila zamišljena kot tajna organizacija jugoslovanskih srednješolcev z namenom združiti in vzgajati slovensko dijaštvo v ideji jugoslovanskega narodnega zedinjenja. Če ne bi imela vprav tega tajnega obeležja, bi imela samo značaj nekega izobraževalnega kluba, ki se je zanimal za jugoslovanstvo le kulturno, jezikovno in književno.

Prvo zamisel zanjo je dal France Fabjančič, ki je leta 1909 maturiral na novomeški gimnaziji. Po maturi je odšel na Dunaj študirat pravo, a se je zanimal za vse kulturne in politične pojave v svetu — in zlasti mu je bila pri srcu usoda slovenskega naroda. France je za svojo zamisel najprej pridobil svojega brata Vladislava, ki je bil dokaj bister in le-ta mu je sprva pomagal pri sestavljanju pravil prve organizacije jugoslovanskih srednješolcev na Slovenskem. Ko se je organizaciji pridružil mladi, nadarjen Avgust Jenko, ki je padel kot dobrovoljec v srbski vojski v bitki na Ceru, je le-ta postal v glavnem pogledu njen najmočnejši ideolog.

Ustanovni občni zbor je bil še pred balkansko vojno, 11. januarja 1912 na Rimski cesti v prostori "Politično izobraževalnega društva". Navzočih je bilo le 18 srednješolcev iz višjih razredov, ker nižješolcem niso zaupali. Koncem februarja jih je bilo že 40. Dijaki iz I. in II. državne gimnazije, učiteljska in realke. Takoj so začeli izdajati glasilo "Preporod", ki ga je oblast začela kaj hitro pleniti ter ga je po letu dni popolnoma prepovedala.

Ime samo je vključevalo idejno naravo organizacije. Kajti njen namen je bil prepородiti slovenski narod, da bo v sebi premagal strah, da bo odvrgl hlapčevstvo ter da si bo znal z drugimi jugoslovanskimi narodi ustvariti svojo lastno narodno državo. Jezikovno vprašanje jih ni motilo. Bili pa so za čim tesnejše zblizevanje in povezavo tudi v kulturnem pogledu. Me-

nim, da to ne more biti nobena pregreha, posebno, če pomislimo, kako različni narodi danes sklepajo dogovore o kulturnem sodelovanju. Tudi naša novodomska dežela — Amerika!

Zategadelj so padali najrazličnejši očitki na to mladino in tudi — da hočejo uvajati nov ilirizem. Avgust Jenko je v spisih in govorih sprejemal in zavračal ta očitke. Naslednje dejstvo je, da je pisatelj Ivan Cankar do neke mere vodil s svojimi spisi. Zupancičeva pesem "Kovaška"

pa je bila prav tako njihova programska pesem. Po tej pesmi so se tudi nazivali kladivarji. Svoje članstvo so porazdelili med "kladivarje" — akademiki in izbrani višjeginnazijci, "kovači" — višješolci in "žebliji" — nižješolci. Prvotnih kladivarjev je bilo samo šest in zanje ni smel nihče vedeti. Ti so potem kovačem in le-ti naprej žebljem razlagali stvari in vprašanja, da bi razumeli politični položaj Jugoslovani-ov. Kovači so bili zaupniki kladivarjev. Ivan Cankar jim je bil v veliko moralno oporo. Njegov častni zaupnik pa je bil pesnik Oton Župančič.

Svojo organizacijo so dokaj hitro močno razpredili po vseh gimnazijah. Tako je bilo kaj kmalu čutiti prepovedovski vpliv in duh v Kranju, Novem mestu, Idriji, Celju, Ptuj, Mariboru, Gorici in Trstu. Prav tako pa tudi med akademiki na Dunaju, Gradcu in Pragi, kamor je odšel Avgust Jenko, od koder je vplival na Zagreb ter od tu s povezavo v Beogradu.

Moč in vsidranje prepovedovstva med slovensko učeco se mladino je najbolj pokazala dijaška stavka v Ljubljani v dnevih 18., 20. in 21. marca 1914, ki so jo "prepovedovci" organizirali za vidno proslavo 500-letnice ustoličenja zadnjega slovenskega kneza na Gosposvetskem pogoju. Ta dijaška demonstracija in izdaja brošure "Klic od Gospe Svete" je vodilo do znanega ljubljanskega procesa "izdajništva".

In v proglasu ter pozivu na demonstracijo tega dne so zapisali:

"Kamenji spomeniki potujočnega Gosposvetskega polja kličejo Slovence, da imajo samo eno pot do boljše usode, do novega življenja in do svobode: JUGOSLOVANSKO EDINSTVO!"

Vendar so kasneje prepovedovci vključevali v svojo organizacijo nedijake: obrtnike, trgovce, delavce, učitelje in tudi kmete. Kolika je bila njena razširjenost, nam najbolj zgovorno pove dejstvo, da se je njihovo glasilo tiskalo v nakladi 2,000 izvodov. In v prav tolikšni nakladi je bila tiskana brošura "Klic od Gospe Svete".

Njih glasilo in vsi člani ter njih somišljeniki so bili javni in tajni glasniki jugoslovanske misli ter narodne države — JUGOSLAVIJE. Članom-dijakom so kladivarji nasvetovali, da se vpišejo v Sokola, ker ta narodna organizacija zasleduje s svojimi hkrati tudi prepovedovske cilje: svobodno državo jugoslovanskih narodov.

In ko je počil strel v Sarajevu leta 1914, so prepovedovci takoj vedeli, kje je njihovo mesto. Vsi, katere ni avstrijska policija uspela takoj zapreti, prav vsi so danes zapisani v seznamih kot dobrovoljci v srbski vojski ali pa v dobrovoljskih oddelih Jugoslovanske dobrovoljske divizije. Postal so pravi kladivarji in kovači JUGOSLAVIJE pred dobrimi 50 leti in hkrati žebliji svobode jugoslovanskih narodov, in katerih takratni zgodovinski prijemi še ne popuste.

Zategadelj se jih hvaležno spominjamo, ker so nam z žrtvami vzbudili za rjo zgodovinskega dneva — 1. DECEMBER 1918.

Mnogi so padli na bojiščih za to narodovo in državno svobodo. Toda mnogi od njih — danes v visoki starosti — še žive. Nekateri — vključeni v novo stvarnost — zadovoljni, mnogi od njih pa v tej stvarnosti pogreznjeni in zatopljeni v občutja in spomine na čas pred 50 leti ter verjetno žalosti vsakršna povzročena razlaga njihovih takratnih idealnih pobud in namer.

Kar pa nas je, da se še danes oplajamo ob njihovi čisti misli jugoslovanskega bratstva, jim obljubljam, da bomo ostali zvesti sadu njihovih naporov in žrtvam — SVOBODNI JUGOSLAVIJI!

Tone Osovnik

DOBROTA PRAZNUJE

POSLUŠAJTE SLOVENSKE PLOŠČE

256 Augusta Avenue
Toronto 2B, Canada

Telefon: 924-5370

Iz združnega gibanja

Trezna misel

J. M.

DOMA

Damian:

DREVESCE

OBLJUBA DELA DOLG

OBLJUBA DELA DOLG

LXIII

EASY MONTHLY PAYMENTS

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK & SONS

(Dalje sledi)

Farmarji imajo vedno manj vpliva na Kongres

Mestni in predmestni volivci prevladujejo nad farmerji v razmerju 10:1. Njihova moč stalno narašča, med tem ko število in moč farmerjev pada.

Zenske dobiito delo

Gospodinja

Iščemo gospodinjjo, 2 šolska otroka, \$50 tedensko, soba in hrana v Euclidu. Kličite naš urad 431-0628 in pustite ime in naslov. —(243)

—(243)

Vloški dobijo delo

Pomivalec — pomivalka
zvečer — 6 dni

YANKOVIC STEAK HOUSE
17027 Euclid Ave.
531-5122

(x

Strojniki dobe delo

Izdelovalci vijakov, vajenci za
 izdelavo modelov in kalupov
 oskrbniki orodjarne. Kličite za
 sestanek: 292-5900.

American Screw Products Co.
(246)

MALI OGLASI

V naíem

Oddamo 3 sobe in kopalnico
zgoraj, gorkota vključena. \$45
Prednost ima dvojica. Na 1531
Ridpath Ave. Vprašajte istotam
(243

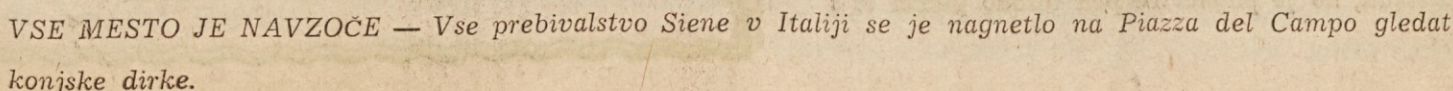
(243

Pozor!
Kdor ima v Sloveniji dinarje na banki, pa jih želi zamenjati v dolarje, naj pokliče 431-7445.

(17,20 dec

Na stanovanje sprejme
Starejši Slovenec bi rad sprejme
na stanovanje v svojo 5-sobno
hišo zakonski par. Oglasite se
na 914 E. 150 St. ali kličite 531
4872. (244

(244)

Jerzy Zulawski:

NA SREBRNI OBLI

ROMAN

Pobara sem ga kar se da prijazno:

"Ali kaj želiš od mene?" "Seveda, seveda," je povzel naglo in sedel k meni, "rad bi se s tabo pomenil..."

Videl sem, da se sili k nasmehu, a ves obraz mu je krčevito drgetal. Nehote sem mu pogledal na roko. Kakor bi razumel moj bežni pogled, je zardel, potegnil roko iz žepa in jo oprl na koleno. Čez čas je začel malce jecljaje:

"Da, da, vidiš, hotel sem s tabo... Zakaj zdi se mi, da se nam nocoj ni treba ustavljati, ker mraz ne pritiska preveč hudo, pot je ravna in dovolj jasno je, čeprav stoji Zemlja nad obzorjem... Sam veš, da se moramo podvizati, torej..."

Nisem odvrnil oči od njega, on pa se je vse bolj zapletal.

Nenadoma je spremenil glas in hlastno zakričal:

"Za vruga! Kar naravnost brez prestanka se peljimo, pa je!"

"Da..." sem pritrdil in skušal ostati miren.

Spet je zavladal moreč molk. Varadol je vstal in se sprehodil po vozu. Jasno mi je bilo, kako je z njim. Vedel sem, o čem je hotel govoriti z mano, vedel sem, da se mu je jezik zapletal in da je kvasil budalosti zategadelj, ker ni mogel jeciti tiste besede, ki mora prej ali slej na dan. Škodoželjno sem se pasel nad njegovo zadrego, iznenada pa mi ga je bilo žal. Bil je trenutek, ko sem bil pripravljen, pasti mu okoli vratu, ga rotiti pri najinem prijateljstvu, odstopiti mu to žensko, ali pa ga prositi, naj se zadovolji z njeno smrtjo. A še tisti hip sem se ovladal. To ne bi imelo nobenega pomena;

CHICAGO, ILL.

MALE HELP DRAFTSMEN

We have a number of positions available in our Mechanical Engineering Department of our Appliance Division for the following qualified personnel:

MECHANICAL DRAFTSMEN DESIGN CHECKER

These positions offer excellent starting salaries with the opportunity to work on a wide variety of challenging assignments with good growth potential. We offer a complete employee benefit program, including profit sharing. We are located approximately 150 miles Southwest of Chicago. Call collect or write:

W. ATKINSON
MIDWEST
MFG. CORP.
A Subsidiary of
Admiral Corporation
GALESBURG, ILL.
AREA CODE 309 342-1121
(246)

HOUSEHOLD HELP

COMPANION — For elderly lady. Live-in or Commute. Crystal Lake Area. Call Mon-Fri. 10-5.

372-8259

(245)

BUSINESS OPPORTUNITY

GROCERY & MEAT MARKET
W. SUBURB—N. Yorktown
627-9718

(246)

PIZZERIA & Spaghetti house.
Sell or Rent. Top location.
15 E. Delaware, Rush St. Area.
788-6194

(245)

čutil sem, da ne kaže zavlačevati odločilnega razgovora.

"Ali si mi hotel samo to povedati?" sem ga vprašal kar v celo.

Obstal je in me ošuplo pogledal. Potem se je čudno otožno nasmešnil in se pogladil po čelu. Videl sem, da mu roka mrzlično drhti.

"Res, hotel sem, sicer pa..."

Nenadoma je umolknil in se ozrl po Marti. Se se je hip obotavljal, nato pa je namršil obrvi in pretrgano, suho nadaljeval po nemško, da ga Marta ne bi razumela:

"Kaj naj napraviva s to žensko?"

Pričakoval sem te besede, pa je navzlic temu udarila po meni kakor kladivo. Ustavil sem voz sunkoma, ker mi je kri udarila v možgane in mi s temnim valom zameglila pogled. Srce mi je razbijalo v prsih, v ustih sem čutil neprijetno sušo. Usodni trenutek je prišel.

Ozrl sem se v Varadola. Stal je pred mano blede kakor mrlič

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

Metallurgical Technician

To become a primary contributor in our forging, heat treating and machining operations of our Defiance, Ohio plant. This position requires a technical school education and experience in a manufacturing situation. Excellent salary, relocation expenses paid, training program, and fast growing organization warrants your phone call to

(419) 784-1122
or letter of application to:
Mr. Card at:

DRESSER INDUSTRIES
P.O. Box 407
Defiance, Ohio 43512

An Equal Opportunity Employer.
(244)

MAINTENANCE MACHINIST

A good place to work Continental Can Company. Hiring maintenance machinists (class A journeyman).

- GOOD WAGES
- OVERTIME
- NON-DEFENSE
- EXCELLENT COMPANY BENEFITS

Write or wire

CONTINENTAL CAN CO.

4950 Long Beach Ave.
Los Angeles, Calif.

An Equal Opportunity Employer
(244)

MECHANICAL ENGINEER

Major lighting fixture mfr. needs M. E. with degree to plan and complete project assignments. Previous experience in sheet metal desirable. He will report directly to our Chief Engineer and be responsible for material handling, conveyor systems, methods and layout, equipment selection and evaluation, and plant facilities.

We offer full company retirement and insurance program. This position is in our

UTICA, OHIO Plant

We will assume relocation expenses. PLEASE CALL COLLECT or send complete resume in confidence to: Mr. W. J. WHOLEAN, Personnel Manager.

THE MILLER COMPANY

99 Center Street
Meriden, Conn. 06425
Tel.: (203) 235-4474

(244)

in mi srepo strmel v oči. Tega pogleda ne pozabim nikoli. V njem je bila zbežnost, pasje ponižna prošnja in obenem nekakšna temna grožnja.

Odrinil sem ga stran in, ne da bi vedel kaj prav za prav hočem, stopil k Marti, ki je ravnokar nekaj šivala. On je šel za mano.

"Ženska, čemu živiš?" sem jo ogovoril, kakor sodim sedaj, z nekakšnim nepopisno smešnim tragizmom, dasi mi takrat prav nič ni bilo do smeha.

Marta naju je začudeno pogledala, potem pa jo je zalila temna rdečica. Počasi, z nalahno podrtim glasom, kakor da se opravičuje, je odgovorila:

"Čakam, da se Tomaž vrne..."

Silna togota me je popadla.

"Dovolj je teh trapastih marjenj!" sem zavpil in ji iztrgal iz rok delo, ki se je nadenj sklanjala. Ne vem, kaj bi se bilo zgodilo, da nisem pogledal na platno, ki sem ji ga iztrgal iz rok: bila je otroška srajčka.

Na mah mi je bilo jasno vse. Ničesar nisem mogel spregovoriti, le roko sem iztegnil in pokazal srajčko Petru.

Zdaj vem, zakaj je zatrjevala umirajočemu Tomažu: Živel boš! Zato ni šla za njim!

Vera njenega naroda uči, da prehaja v otroka, rojenega po očetovi smrti, duša rajnega. Zdaj torej čaka, da se vrne Tomaž z Zemlje, kamor je tako hrepenel, nazaj k njej. Vesele novice mu je bila povedala takrat, ko se je sklonila k njemu in mu govorila v malabarščini.

Vse to mi je preletelo možgane kakor blisk.

Gledal sem jo: tiho je ihtela in skrivala obraz v srajčko, vkrojeno iz rajnikovega perila.

Nepričakovano se je v meni dogodilo nekaj na moč čudnega. Kakor da mi je v srcu počil neznosni tvor, kakor da mi je padla mrena z oči. Marta je bila zame docela drugo bitje. Ogledoval sem jo občudujoče, kakor da jo vidim prvič v življenju. To ni bila več ženska, ki sem se hotel zanjo boriti s svojim prijateljem na življenje in smrt, to je bila mati novih rodov, zmagovalka smrti, posebljena skrivnost življenja in ljubezni.

Neizrečena žalost mi je napolnila srce in hvaležnost, da zaradi nje ne bomo sami na tem svetu, hvaležnost, da se je pred nama — slepema, ki sva videla v njej

le dragoceno dediščino po rajniku, skrila v skrivnostni žar materinstva. Sklonil sem se in ji poljubil roko.

Vztrepetala je, a razumela je moj poljub, kajti tisti hip je dvignila k meni obraz, ki je bil še solzen, toda že samozavesten od novega in priznanega dostojanstva.

Čudna je človeška narava! Saj vse to vendar ne rešuje najine zadeve, marveč le odrija njeno rešitev za nekaj časa, navzlic temu pa sva zdaj oba mirna, kakor da bi bila vsa stvar v najlepšem redu. Prepričana sva, da ta ženska ne pripada nobenemu od naju, ki še živiva, temveč njemu, ki je mrtev. Spoštujeva jo, ne da bi si mislila, da pride čas, ko bo znova...

Vendar čemu o tem... Pustimo!

Zdaj samo proti severu, vse bolj proti severu!

Pod Timaeusom, četrti dan. Nikoli nam ni sončni vzhod pripravil takega veselja kakor to pot. Zakaj? Preden se je prikazalo Sonce, je zableščalo nebo v nekakšni našim zarjam podobni luči. Prvikrat na Luni smo videli to zarjo...

Pred nami so v svetlobi Zemlje vstali vrhovi — znak, da se bližajo koncu Morja mraza — ko smo opazili, da ima nebo na vzhodu nekakšno jasnejšo barvo, kakor bi ga prevlekla tenka, opalnomlečna megla. Sodili smo, da je to zodiakalna svetloba, ki se je na nerazumljiv način pojavila pri šestdesetem vzporedniku, kmalu pa smo sprevideli, da smo v zmoti. Nebo je bilo vse srebrno nad obzorjem, in zvezde so otemnele v belkastem jutrnjem svitu. Kmalu so se tudi vrhovi Timaeusa — to je bil krater, ki smo se mu bližali — zasvetili v soncu in — zacveteli na

ozadju nočnega neba kakor ožarjene rože! Nobenega dvoma ni bilo več! Ta rožnata svetloba, ta svet nam je oznanjal, da je zrak toliko gost, da se more svetiti in rdeče obarvati bele sončne žarke.

Obšla me je neznanska, sladka radost. Nasmešnil sem se Pe-

tru, ki je ves zatopljen opazoval ta pojav, potem pa sem zaklical Marti:

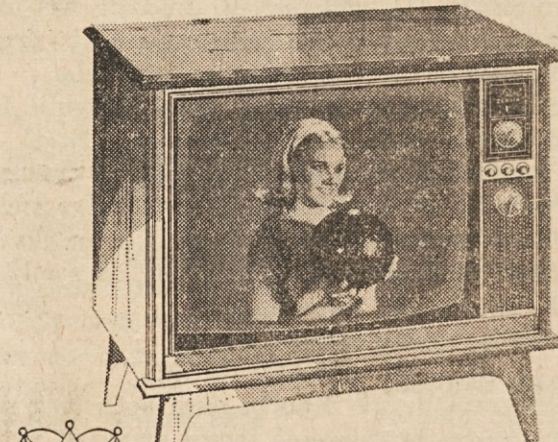
"Glej, tvoj otrok pride na svet tam, kjer bo lahko zadihal kakor na Zemlji!"

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer Domovini"

ZA PRAZNIKE DARILLO VELIKE VREDNOSTI!

Senzacionalna vrednota in kvaliteta je v tem kompaktnem TV kabinetu.

The DALEN • Z4613W

Krasen kompaktni kabinet v modernem danskem stilu, z naravnim, z oljem prepranim orehovim furnirju in iz izbranega trdega lesa z SCANDIA stilizirano bazo. VHF in UHF osvetljena številčnica.

Izvrstna Zenith

Kot BOZICNA POSEBNOST:

Kvaliteta samo:

\$588.88

ROČNO IZDELAN,

se lahko popolnoma zanesete na njega!

ZENITH SUPER 50 ročno izdelano ogrodje tega barvanega TV je dovršeno v vseh tehničnih ozirih, tako da je brez primere zanesljivo. NAPREDNA BARVNA DEMODULATOR CIRKULACIJA — vzame barvno sliko iz signala z vrhunske preciznostjo, ki potem daje sliko v življensko naravni barvi! SUNSHINE BARVNA SLIKOVNA ČEV daje čistočo slike z bolj rdečo, z bolj jasno zeleno in bolj sijajno plavo barvo.

BRODNICK BROS. Furniture and Appliances

IV 1-6072 16013-15 WATERLOO ROAD IV 1-6073
ODPRTO DO BOŽICA VSAK VEČER DO 9.00

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asessamenta in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotove tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

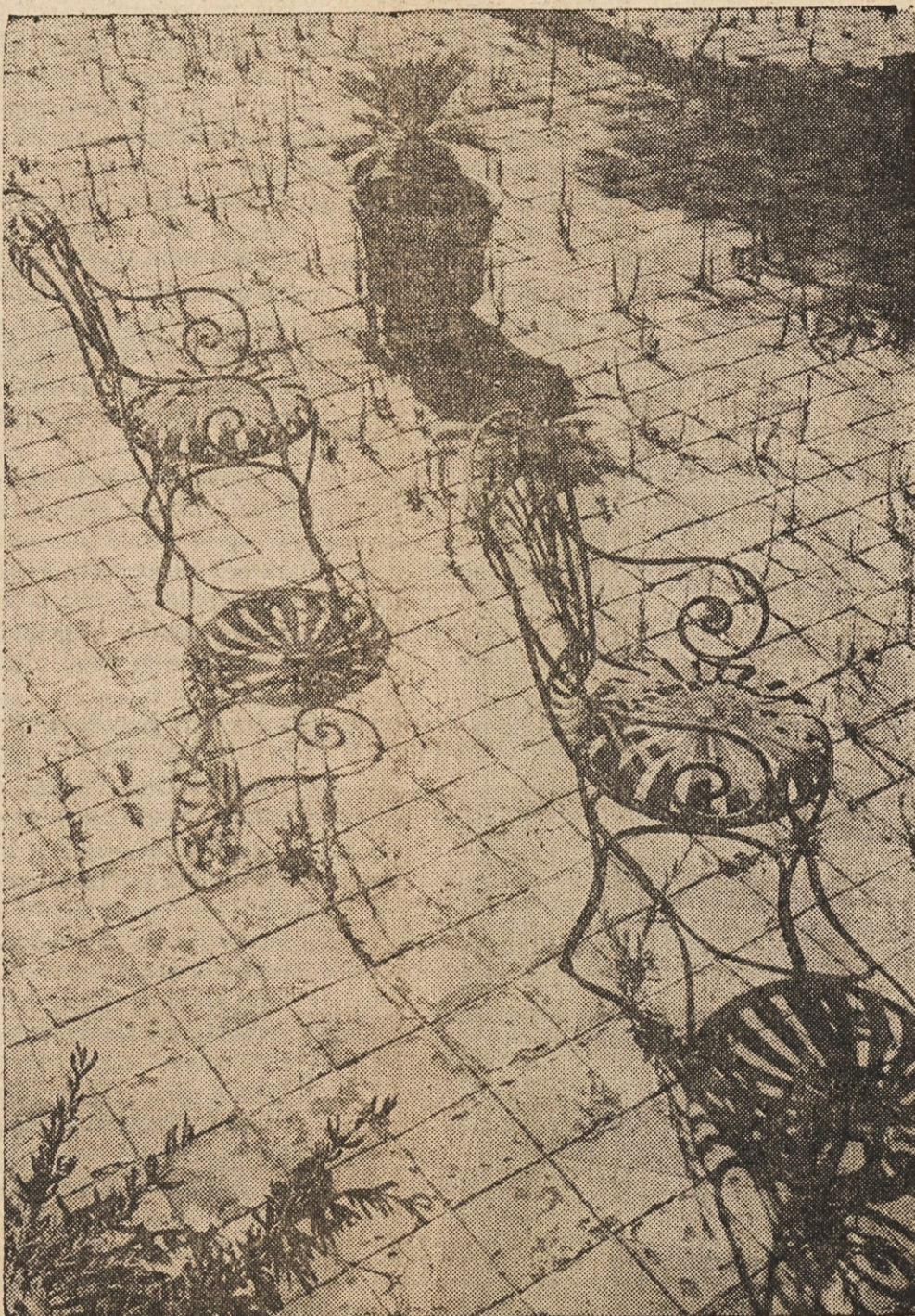
Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

OSAMEL IN POZABLJEN — Pred nekaj tedni se so se gnetli tu ljudje in uživali svoje počitnice. O njih obisku je ostalo ne malo sledu, ko je pognal že ped visoko plevel iz s ploščami obloženih tal na Siciliji.